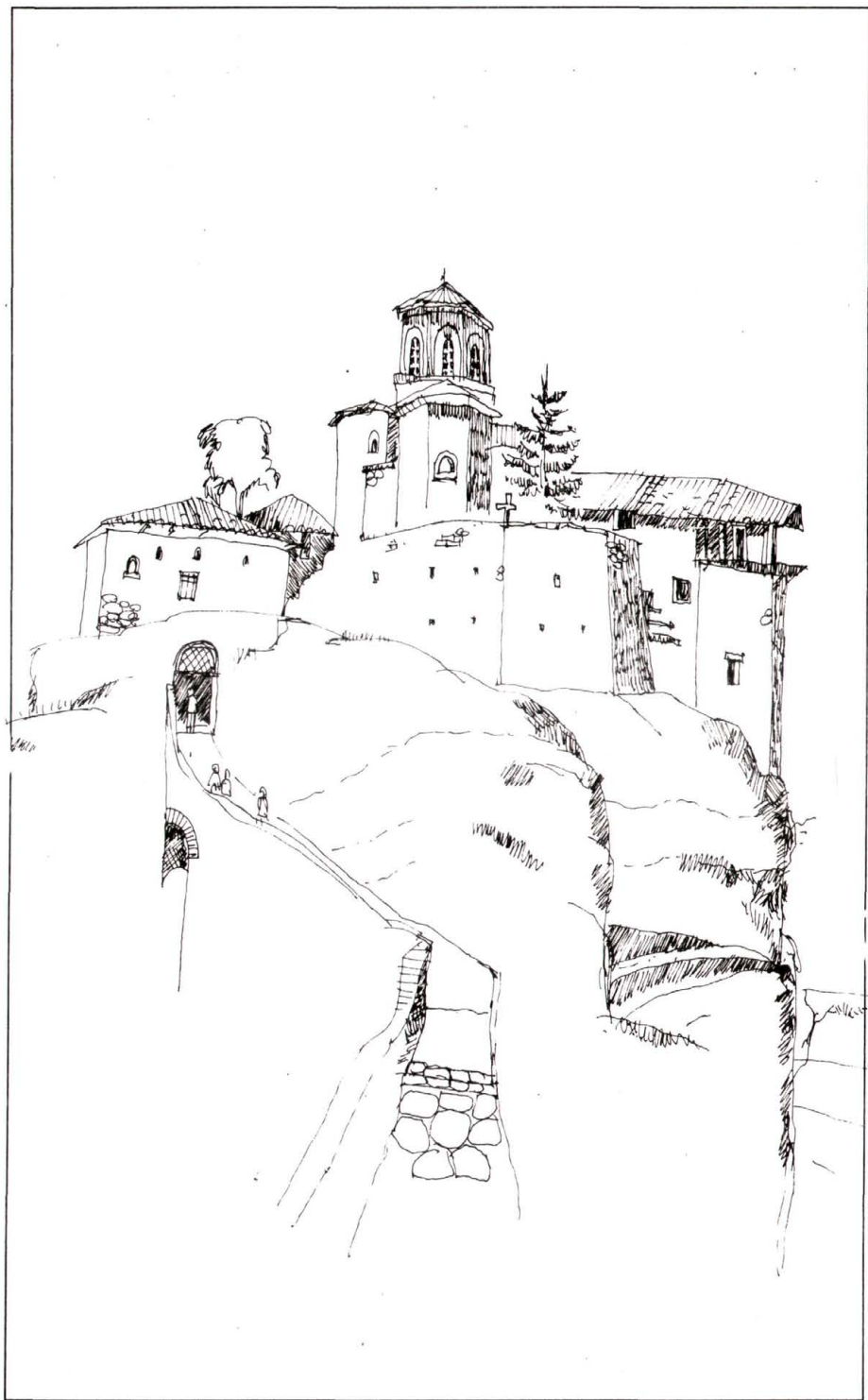

Félig

könyv
könyvtár
könyvtáros

1995
július

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

1995. július

Tartalom

Könyvtárpolitika

Dr. Rózsa György: Némely másként gondolkodás könyvtárügyünk egyes kérdéseiről	3
Dr. Szögi László: Javaslatok az ELTE könyvtári munkájának fejlesztésére ...	6
Beszélgetés dr. Szögi Lászlóval, az Egyetemi Könyvtár főigazgatójával	18
Beszélgetés Bariczné Rózsa Máriaival, az MKM Közművelődési Főosztálya könyvtári referensével	22
Megtartotta tisztújító közgyűlését a Könyvtári és Informatikai Kamara ...	29

Konferenciák

Lukáts János: Nemzetiségi Bibliográfia avagy egy többdimenziós magyar sajtótájékoztató rendszer kialakulása	31
<i>Pótlások a lexikonokhoz</i>	40
Hírlevél a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagjaihoz	56

Lapunk e számában Tóth Péter grafikai szerepelnek

From the contents

- György Rózsa*: Reflections on certain issues of librarianship (3);
László Szögi: Proposals for the development of the Loránd Eötvös University Library (6);
Interview with the official of the Ministry of Culture responsible for public libraries (22).

Cikkeink szerzői

Gyuris György, a Somogyi-könyvtár igazgatója; *Landenberger Istvánné*, az Egressy Béni Művelődési Központ és Könyvtár munkatársa; *Lukáts János*, az OIK munkatársa; *Maurer Péter*, az OMK osztályvezetője; *Rózsa György*, az MTA Központi Könyvtára főigazgatója; *Szögi László*, az Egyetemi Könyvtár főigazgatója; *Vajda Kornél*, a 3K szerkesztője

Szerkesztőbizottság:
Maurer Péter elnök

Csaba Gabriella, Domsa Károlyné, Poprády Géza, Tóthné Környei Márta

Szerkeszti:
Vajda Kornél

A szerkesztőség címe: 1054 Bp., Hold u. 6. – Telefon: 153-3763

Közreadja: a Könyvtári és Informatikai Kamara, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár

Felelős kiadó: **Poprády Géza**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója

Készült az OSZK Nyomdaüzemében

Felelős vezető: **Burány Tamás**

Terjedelem: 5,7 A/5 kiadói ív. Munkaszám: 95.192

Lapunk megjelenéséhez támogatást kaptunk a Nemzeti Kulturális Alaptól

Terjeszti az Országos Széchényi Könyvtár

Előfizetési díj 1 évre 2400 forint. Egy szám ára 200 forint

HU-ISSN 1216-6804

Némely másként gondolkodás könyvtárügyünk egyes kérdéseiről

Félreértések elkerülése érdekében, az alábbiak nem tartoznak az MKM-et érintő általános bírálatok vonulatába. Két kérdésben szeretnék észrevételeket tenni. Az egyik, kifejezetten szakmai vonatkozású, a Nemzeti Kulturális Alap működésével függ össze. A másik, egyaránt morális és szakmai megfontolásokat tartalmaz. Nem érzem feladatomnak az NKA Bizottság tagjaként belemenni olyan kérdések taglalásába, amelyek a könyvtári szakkollégiumra tartoznak. Emlegettetőül csak annyit, hogy a Könyvtári és Informatikai Kamara képviselőtestületének a Magyar Könyvtárosok Egyesületével közösen rendezett március 30-iki ülésén született hivatalos testületi állásfoglalás a mérvadó. E két szakmai fórum közös vitájában *Ambrus* Zoltánnak a könyvtári kollégium elnökének beszámolóját elemezve, pozitív volt az azóta nyilvánosságra került és az NKA elnökéhez eljuttatott értékelés. Ehhez nincs hozzátennivalóm. Ahhoz azonban igen, hogy lényegesnek tartom, hogy az olykor nem súrlódásmentesnek tűnő KIK és MKE együttműködés ez esetben harmónikus volt. Hozzászólásomban észrevételeztem, megítélésem szerint a Bizottság és a szakkollégiumok munkája között bizonyos távolság tapasztalható. Az NKA Bizottság tagjai természetesen felelősnek érzik magukat nemcsak az együttesen kialakított állásfoglalásokért, hanem óhatatlanul saját szakterületük érdekeiért is valamilyen formában fellépnek. Ez úgy hiszem nem indokol bővebb indokolást. Az már talán inkább, hogy a könyvtári rendszer a kultúra fenntartásának és fejlesztésének egyik legfontosabb bázisa egyben a *modernizáció* folyamatában is pótolhatatlan. A könyvtári rendszernek nincs alternatívája. Ez azonban az MKM állásfoglalásaiban – legalább is tudomásom szerint – ez így következményeivel együtt nem jelentkezik. Egyfelől tehát az NKA Bizottság érzésem szerint az eddigi gyakorlatában nem tudott elég orientáló támogatást nyújtani a szakkollégiumoknak, másfelől az MKM sem orientálta úgy a Bizottságot, hogy az továbbítható lett volna a szakkollégiumok részére. Úgy tűnik azonban, hogy az előbb említett távolságokhoz hozzájárul még az is, hogy vannak olyan hangok, amelyek a közművelődési könyvtárak és a kutatás műhelyeinek számító tudományos és szakkönyvtárakat nem kívánja egyforma figyelembe részesíteni. E megjegyzések szerzőjének aligha szükséges álláspontját bővebben kifejtenie, mivel éppen e folyóirat előző számában megjelent akadémiai közgyűlési tudományos osztályülésen elhangzott előadásának szövege nem hagy kétséget efelől.

Az a véleményem – és ezért idéztem, hogy legalább is előttem nem világos az MKM állásfoglalása sem –, hogy az NKA-nak a könyvtári rendszer sajátosságaihoz igazodva egyszerre kell támogatnia a tömegkulturális intézményeket és a modernizációt hordozó *tudományos információs gyűjteményeket, szolgáltatásokat*. Legalább olyan fontos a nagykönyvtárak állománya katalógusának retrospektív

gépésítése, mint más típusú könyvtárak ellátása személyi számítógépekkel, CD-ROM-mal és hasonlókkal.

A végére hagyom amivel kezdettem volna fenti észrevételeket: nagyon fontosnak tartom az NKA létrejöttét és remélhetően az első tanuló évek után az érintett kulturális intézmények várakozásainak még jobban meg fog felelni. Arra persze nincs mit számítani, hogy tökéletes arányok alakuljanak ki a 14 szakkollégium között, arra pedig még kevésbé, hogy a rendelkezésre álló pénzalapok tekintélyesen növekedjenek. *Összefoglalásként* az a véleményem, hogy az NKA és az általam közelebbről ismert közgyűjteményi szakkollégiumok munkája, ezen belül az engem legközelebből érdeklő könyvtári szakkollégium hasznos munkát végzett.

Ennél a pozitív összegezésnél jóval kevésbé az, amit a TFKF könyvtári alprogrammal kapcsolatban mondhatok „A felsőoktatási könyvtárak fejlesztéséért” Világbank-projekt előkészületeiről. Többévi munka után, ez év május 15–16-ára hívták össze a külföldi szakértőket és a magyar szakma képviselőit. Nem érzem feladatombnak, hogy a kétnapos értekezletet értékeljem, annál kevésbé mivel teljes mértékben nem vettem benne részt.

Azt azonban nem lehet szó nélkül hagyni és itt kerül be a morál vagy az etika a megjegyzések közé, hogy megítélésem szerint morális-szakmai indíttatású hibák kísérték részben az előkészítő munkálatokat, részben a kétnapos szemináriumot. Az erre történt meghívás alkalmával írásban jeleztem az MKM illetékesének, hogy a rengeteg szakvélemény mellett még csak említésre sem került az ismereteim szerint az eddigi legátfogóbb szakmai fejlesztési program, ami a korábbi kormány Tudománypolitikai Bizottságának megbízásából készült (egyetlen napi ide-oda kiküldetés nélkül). Azt gondolom, hogy a szeminárium összefoglaló tanulmányának, amelyet profi módon adott elő az Indiana-i Egyetem könyvtárának igazgatója, azzal kellett volna kezdődnie, hogy magyar erőfeszítések során létrejött már egy „Előzetes Rendszerterv”. Ennek előkészítésében részt vettek az MKM munkatársai is. Ez a program a *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros külön számaként* széleskörűen került az érdeklődők kezébe. Egy rövid bevezetővel egészen más hangulata lett volna a világbanki szakértői összefoglalónak, ha

a magyar közreműködők, akik közül néhányan a Szakirodalmi Információpolitikai Munkabizottságban is résztvettek, tájékoztatták volna az „Előzetes Rendszertervről” a külföldi szakértőket. *Öntudatosabb* is, hogy készült már egy magyar szakértők által összeállított program és ennek figyelembevételével folytathatják munkájukat a külföldi és a hozzájuk csatlakoztatott magyar szakértők. Az MKM előző minisztere – és ez igazán nem kíván *Mádl* Ferenc megsüvegelése lenni – az 1994. június 8-án hozzám intézett levelében megjegyezte, hogy az „*Előzetes Rendszerterv*” meghatározó alapja lesz az e téren szükséges kormányzati és intézményszintű cselekvési programnak. Hozzáteszem, hogy ezt megelőzően a miniszter elnökletével valamennyi tárca magasszintű képviselőivel a Tudománypolitikai Bizottság elfogadta az információpolitika alapelveit.

Lehetséges-e, hogy az MKM illetékesei és magyar szakértői nem tudtak ezekről az előkészületi munkákról? Lehetséges-e, hogy a nem hivatalos dokumentumként elkészített „*Előzetes Rendszerterv*” angol kivonatát nem ismerték (Preliminary system outline for the Implementation of the National Bibliographic Information System)? Ezt legalább odaadhatták volna akár azzal a külföldi szakértőknek, hogy ez ugyan nem egy „siker” összeállítás, *de létezik* és vegyék figyelembe ha szükségesnek tartják. Ez olyan morális hiba, hogy nem magyarázható feledékenységgel. Ezren felüli példányszámban kapott nyilvánosságot az „*Előzetes Rendszerterv*”. Ennél jóval súlyosabb az ugyancsak a morális-szakmai hiba kategóriájába tartozó néhány évvel ezelőtti *külföldi folyóirat lerendelési* (cenzúrázási) *botrány* volt. Ezt nem egy könyvtár évekig nyögte. De hát nem a könyvtárak az érdekesek ebben, hanem a *könyvtárak használói*. Hozzáteszem, hogy utólag sem vállalta senki nyilvánosan a *felelősséget* ezért a kártékony akcióért. Valótlan állítások azonban nem hiányoztak egyes szerezcsen-mosdatások során. A nevek mellőzhetők. Kisebb jelentőségű hibának tartom, de ugyancsak a morális kategóriába tartozik, hogy a világbanki szakértői összefoglalóban köszönet kifejező sorokban nem lehetett találkozni *Sóron* László nevével, akivel még hatalma csúcán írásban közöltem a vele kapcsolatos bizonyos negatív észrevételeimet. A japán segély által gerjesztett munkálatok összefoglalójában nevének meg kellett volna jelennie. Nem tudom, hogy kifejejtése mennyiben az MKM és mennyiben a külföldi szakértők mulasztása. Ezeknek mind idehaza, mind külföldön szerencséjük lehetett *Sóron* Lászlóval többször is találkozni.

Úgy tűnik, hogy amint az egyik kedves *Rejtő*-könyvben a „*Szöke ciklonban*” elhangzik, hogy *Saltsjöbaden* (svéd) nevű helység nem is létezik, hanem csak sajtóhiba folytán került a térképre, az volt az érzésem, hogy a záróelődást követni hivatott és a meghívóban jelzett vita is csak sajtóhiba volt.

Az eufórikus légkörben meg sem indított vitára egyedül jelentkeztem. Elismerve az előkészítő munkálatok szakmai érdemeit, megjegyeztem és itt a szélesebb nyilvánosság előtt is megismételek egy Platon-i utalást (Berend T. Iván egyik előadásából vettem át). Eszerint a növénytermesztésben két dolog rendkívül fontos: a növény ápolása és a talaj megválasztása ahova ültetik. Kivirulhat, de gyom is lehet belőle. Úgy vélem, hogy a kétnapos szeminárium és az előkészítő munka főképp a növényápolásról szólt és *nem vette figyelembe a talajt*. Ezt úgy is mondhatnám, nem világították meg a *centrum* és a *periféria* közötti különbségeket. Már pedig a növényápolók olyan közegből jöttek, amelynek az egy főre eső nemzeti jövedelme sokszorosa a talajmenti országnak. Ez viszont döntően

hat bármely külföldi támogatás realitására, megvalósíthatóságára. Annyit jegyzek még meg fentiekkel kapcsolatban, hogy a *TMT* 1994. 10. számában *Horváth Tiborral* írt ismertetőnk az „Előzetes Rendszerterv”-ről a *LISA* 1995. évi 5779. szám alatti tételében regisztrálta, nemzetközileg sem volt tehát hozzáférhető. Azt hiszem nem tévedek nagyot, ha azt gondolom, hogy a szakmai megfontolások mellett a morálisaknak is van szerepe. Ezért ezen írás zárszavaként csak annyit, hogy senkit személyében nem kívántam érinteni, de közügynek tartom az említett „folyóiratrendelés-lemondás” és a jelenlegi „feledékenység” nyilvános említését a jövőbeni hasonló mulasztások elkerülése céljából.

Dr. Rózsa György

javaslatok az ELTE könyvtári munkájának fejlesztésére

I. Előzmények

Egyetemünk könyvtári munkájának fejlesztése, egy működőképes könyvtári hálózat kialakítása immár öt esztendeje folyamatosan foglalkoztatja az egyetem különböző vezető testületeit és illetékes szakembereit. Az Egyetemi Tanács 1991. március 25-i ülésén tárgyalta a „Reformfeladatok az ELTE könyvtárügyében” címet viselő előterjesztést, amely összefoglalta a már akkor is halaszthatatlannak tartott szemléletbeli és részben gyakorlati változtatási javaslatok lényegét. Az Egyetemi Tanács ezen az ülésen megszüntette a már célszerűtlennek tartott Karközi Könyvtári Bizottságot, és az általános rektorhelyettes vezetésével egy ad hoc bizottságot küldött ki a részletes javaslatok kidolgozására.

Miután 1991 őszén már várható volt, hogy az ELTE-n is bevezethető lesz egy korszerű számítógépes integrált könyvtári rendszer, szűkebb szakmai testületek alakultak, részben az ELTE ún. „könyvtári politikájának” kialakítására. Ez utóbbiban a SOTE Központi Könyvtárának igazgatója is résztvett, tekintettel arra, hogy a két egyetem közti együttműködési szerződés a könyvtári és levéltári tevékenység összehangolását is tervebevette. 1992 januárjára elkészült az ELTE könyvtári politikájáról szóló összefoglaló, amelynek előremutató alapelveivel ma is egyet lehet érteni, így alapját képezheti az Egyetem hivatalossá váló könyvtári koncepciójának.

Ugyancsak 1992 februárjára készült el az a javaslat, amely az ELTE könyvtári hálózatának működési rendjére és a könyvtári munka egyes elemeinek egységes szabályozására vonatkozó konkrét tervezeteket tartalmazta. E szabályzatokat az Egyetemi Könyvtár külső és belső szakemberek bevonásával készítette el és részletesen egyeztette. 1992 márciusában még érkeztek ehhez az anyaghoz észrevételek, de Egyetemi Tanács elvi terjesztésére már nem került sor.

1993 októberében felmerült az Egyetemi Könyvtár és az Egyetemi Levéltár szorosabb együttműködésének kérdése, s ennek kapcsán ismét napirendre került

az egységes könyvtári hálózat problémája. Egyetemünk általános rektorhelyettese ez ügyben körkérdést intézett a karokhoz és a csak 1994-ben beérkező válasszokból annyi egyértelműen kiderült, hogy egy hatékony egységes egyetemi könyvtári hálózat kialakítását minden kar, és azokon belül a fontosabb könyvtárak egységesen támogatják, de nem teljesen ugyanazt értik alatta.

1994 folyamán megkezdődött az évek óta várt integrált könyvtári rendszer telepítése előbb a BTK Központi Könyvtárába, majd 1995 márciusában végre az Egyetemi Könyvtárban is (az ELTE-vel társult SOTE-n és a Miskolci Egyetem Központi Könyvtárában is most folyik a rendszer telepítése és üzemeltetésének előkészítése). Az Egyetemi Könyvtár főigazgatói tisztjére kiírt pályázat elnyerése után az Egyetemi Tanács arra kötelezett, hogy 1995 áprilisáig terjesszem elő az egyetemi könyvtári munka fejlesztésére vonatkozó javaslataimat.

Ilyen hosszú előkészület után azt hiszem, nyilvánvaló, hogy fel kell használni az eddig elvégzett fáradságos és hasznos munkák pozitív részleteit. Ugyanakkor változtatások is szükségesek, mert új helyzet állt elő, amennyiben már nem csak beszélhetünk egy leendő integrált könyvtári rendszerről, hanem elkezdhetjük annak próbaüzemelését, azt remélve, hogy 1996 elejétől már folyamatosan működhet.

II. Helyzetkép

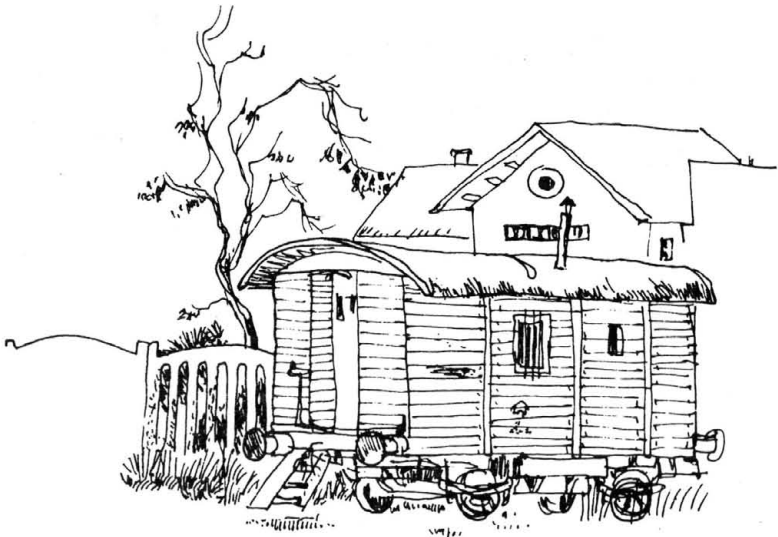
a) Az Egyetemi Könyvtár:

Az Egyetemi Könyvtár Magyarország egyik legértékesebb, óriási hagyományú s hatalmas történeti értékkel bíró könyvtári gyűjteménye, amelynek kezdetei még egyetemünk alapításánál is korábbra nyúlnak vissza, hiszen a nagyszombati jezsuita rendháznak már az universitas alapítása előtt jelentős könyvgyűjteménye volt. A Budára költözött egyetem könyvtára 1780. augusztus 10-én Magyarországon elsőként kötelezpéldány jogot kapott, és ezt először 1867-ig meg is tartotta.

A Könyvtár állománya több mint 1,4 millió könyvtári egység. A tulajdonában lévő kódexek, köztük Corvinák, ősnymtatványok, továbbá antiqua gyűjteménye az ország kulturális örökségének fontos része. 1875-ben elkészült impozáns épülete Budapest egyik fontos műemléke, látványossága. Az elmúlt évszázadban az épület állaga fokozatosan eromlott. Az elmúlt 10 évben megkezdődött teljes rekonstrukciója, amelynek során megújultak az épület ún. nyilvános, olvasószolgálati részei, de a raktárak és munkahelyek egy része még felújításra vár, csakúgy, mint az épület belső homlokzata.

Az Egyetemi Könyvtár helyzete nem hasonlítható más, campus rendszerű univerzitások központi könyvtáraihoz. A rendkívül széttagolt, sok telephelyű egyetemen a könyvtári hálózat is igen tarka, így az intézmény már korábban sem volt valódi központi könyvtár. A Könyvtár országos szakkönyvtári feladatot lát el a filozófia, középkori történelem, pszichológia, vallástudomány szakirodalmának gyűjtésében.

Az elmúlt években folyó rekonstrukció, a belső költözködések, a szervezeti bizonytalanság hatására az Egyetemi Könyvtár munkájában jelentős visszaesés történt a vezetők és a munkatársak minden igyekezte ellenére. A feldolgozás

óriási, több mint 30 ezer kötetes elmaradást halmozott fel az 1970-es évek eleje óta, amelynek ledolgozása korszerű módszerekkel is éveket vesz igénybe. Mindez a használhatóság rovására megy, hiszen az olvasók régen beszerzett könyvek meglétéről sem szerezhetnek tudomást, s az újdonságokhoz is csak igen nagy késéssel juthatnak hozzá.

A rekonstrukcióval kapcsolatos nehézségek miatt csökkentek az intézmény hazai és nemzetközi kapcsolatai, csak részben folytatódtak kiadványsorozatai, s ez egyfajta bezártságot, elszigetelődést eredményezett, melyből éppen a jelzett javaslatokkal megpróbált kitörni, de ez eddig csak kis mértékben sikerült.

A Könyvtár Kézirat- és Ritkaságtárának gyűjtőköre részben átfedésben van – pl. személyi hagyatékok esetében – az Egyetem Levéltárával, itt is a gyűjtőkör racionálisabb meghatározására van szükség. Az 1950 előtti könyvanyag nyilvántartásának hiányosságai egy átfogó, de óriási terhet jelentő leltározás szükségességét vetik fel. E munkához a számítógépes leltározásnak, illetve a retrospektív adatfeldolgozás és rekatalogizálásnak együttes lehetőségét is fontolóra kell venni.

Az Egyetemi Könyvtár nem válhat múzeumkönyvtárrá, hanem az ország legrégibb és legnagyobb egyetemén egy valódi hálózati központ szerepét kell játszania. Egyszerre kell kétféle elvárásnak eleget tennie: egyrészt óriási kulturális értékeire „kincseire” vigyázva megőrizni a hagyományos értékeket és ellátni a klasszikus könyvtári feladatokat, másrésztől bevezetni a modern informatika legújabb módszereit és eszközeit, s az új szakirodalmat már ezekkel az eszközökkel bocsátani a kutatók és olvasók rendelkezésére. Ebben a vonatkozásban pedig a gyűjtőkör bizonyos változtatására is szükség van, hiszen az egyetem valamennyi karán és egységében oktatott és kutatótt tudományterületek felé kell nyitnia legalábbis a modern adathordozók és adatbázisok tekintetében. Ehhez elkülönített központi pénzügyi ELTE forrásra lenne szükség.

Az Egyetemi Könyvtár jelenleg az alábbi eszközökkel rendelkezik a számítógépes rendszer elindításához: *számítógépek* (PC-k, egyéb eszközök) *üzemben* lévő: 486-os 11 db, 386-os 8 db, 286-os 8 db – összesen 27 db; *raktáron*: 386-os 3 db

(2 Mb RAM), 386-os 5 db (17" mon.), 386-os 4 db (DTK gép) – összesen 12 db. (össz. 39 gép); *Software-k* (programok): 1 db Novell Nctware 2.12 for 5 users, 1 db ORACLE adatbázis kezelő, fejlesztési rendszer (6.0 v.), OS/2 op. rendszer, saját fejlesztésű Oracle-alapú programok a gyarapítás és a dokumentumfeldolgozás feladatainak ellátására, DOS 5.0, DOS 6.2, MS Windows 3.1 magyar, MS Office Pro magyar (WinWord 6.0, Excel 5.0, Acces 2.0, Powerpoint), Recognita OCR program, és DOKTAR dokumentum archiváló programcsomag.

Minden változtatás alapfeltétele a valóban az egész egyetemre kiterjedő integrált könyvtári rendszer működtetése. Ennek megléte esetén azonban nagymértékben meg kell változtatni a tanszékek, intézetek, karok hagyományos, könyvtárral kapcsolatos gondolkodásmódját, filozófiáját. Tudomásul kell venni, hogy az egyre növekvő árak és az állandósuló pénzhiány nálunk gazdagabb országok egyetemlein sem engedik meg, hogy a beszerzéseknél ne vegyenek figyelembe összegytememi szempontokat, hogy a feldolgozott anyagról ne legyen egységes, bárki által elérhető nyilvántartás, központi katalógus, és a nehezen megszerzett könyv- és folyóiratállomány ne legyen mindenki számára hozzáférhető.

E kérdésekkel egyidőben rendezni kell az Egyetemi Könyvtár és az Egyetemi Levéltár kapcsolatát, mely utóbbi egyben a Budapest – Gödöllői Egyetemi és Főiskolai Levéltári Szövetség központja, amelyhez a régió 21 felsőoktatási intézménye kapcsolódik. Hasonlóképpen megoldandó az egyetem legkülönbözőbb szervezeti egységeiben őrzött, vagy éppen kallódó tárgyi forrásainak összegyűjtése, szakszerű nyilvántartásba vétele, és egy kisebb állandó kiállítás (Egyetemi Múzeum) létesítésének problémája. Tisztázandó ezen egyetemi közgyűjtemények szervezeti kapcsolódása is.

Az Egyetemi Könyvtárnak – meggyőződésem szerint – nyitnia kell először a régió, azaz a főváros más egyetemi könyvtárai felé, különösen azok irányába, melyekkel már kiépített informatikai hálózat köti össze.

b) Az ELTE könyvtári hálózata

Az Egyetemi Könyvtár hálózati szerepe soha nem volt egyértelműen szabályozott, megfelelően feladatai sem pontosítottak. Rendkívül eltérő az egyes könyvtárak helyi ellátottsága, az állomány feltártsága, a szolgáltatások színvonala. Mivel nincs katalógusunk az egész állományról, az oktatók és hallgatók elől nagymennyiségű szakirodalom, információ tűnik el. A tanszéki könyvtárak katalógusai szakszerűtlenek. Leginkább szembetűnő a szervezetlenség, a széttagoltság, az együttműködés hiánya, különösen az egységes leltározás, egységes feltárás, egységes kölcsönzési rend tekintetében.

Az Egyetemi Könyvtár állományán kívül Budapest legnagyobb universitásának könyvtárai mintegy 2,2 millió dokumentumot, bibliográfiai egységet őriznek.

A különböző típusú és nagyságrendű könyvtárak (szakcsoportí, tanszéki, tanszékcsoportí, kari, intézeti, iskolai és kollégiumi) az ELTE 28 telephelyén található.

A gyakori átszervezés miatt rendkívül nehéz a könyvtári állományok összesítése. Régi leltárkönyvek elvesztek, több könyvtárban újraleltározás folyik, rendre

elmaradnak az esedékes állományrevíziók. A hiányok feltáratlanok maradnak, több könyvtár leltárában hiányoznak a rendszeres év végi összesítések.

1994 szeptemberében az ELTE-n 117 könyvtárat tartottunk nyilván. 107 könyvtár 3 kar valamelyikéhez tartozik, 10 könyvtár kari szervezeten kívül működik.

A Karokon a dékánok mellett működő tudományszervezési csoportok vagy kari könyvtári bizottságok valamelyest összehangolják a külföldi könyv- és folyóiratrendelést, de igazán átgondolt beszerzési politikáról nem beszélhetünk, mivel a nagyobb könyvtárak számtalan forrásból önállóan is gyarapítanak, még ott is, ahol nincs könyvtáros.

Az ELTE-en nem alakultak ki minden szempontból erős, irányító jellegű kari könyvtárak. Kivétel a TFK Könyvtára, amely a kívánalmaknak minden szempontból megfelel. Újabbban ilyen törekvései lennének az ÁJTK kari könyvtárának is; ezeket azonban a személyi és pénzügyi feltételek hiányában nem tudja megvalósítani.

1. A Bölcsészettudományi Kar könyvtárai

A kari ad hoc könyvtári bizottság 1994 nyarán készített részletes felmérést a Bölcsészettudományi Kar könyvtárainak helyzetéről, és készítette el fejlesztési javaslatait. Éppen ezért az összesen 1,22 millió egységet kitevő kari könyvtári állományt csak röviden jellemezzük.

Legfrissebb felméréseink szerint a BTK-n 45 kari szervezeten belül működő könyvtár van számos helyen szétszórva. Közülük a legjelentősebb a BTK Központi Könyvtára, mely az Ajtósi Dürer soron működik, korszerű épületben. Állománya meghaladja a félmillió kötetet, s ezzel az egyetemen a második legnagyobb könyvtár. A gyűjtemény elsősorban modern társadalomtudományi jellegű, ezen belül a jelenkori történelem országos jellegű szakkönyvtára, amely befogadta a campuson működő nyelvi szakok könyvtárait is. A BTK Központi Könyvtára nevével ellentétben – jogosítványok és feltételek hiányában – összefogó, irányító hálózati feladatokat nem végez, de működése nagy jelentőségű az egyetemi könyvtárügy megújítása szempontjából.

Tekintélyes könyvtárral rendelkezik több intézet is. Ilyen a Magyar Irodalomtörténeti Intézet, a Magyar Nyelvészeti Könyvtár, a Központi Olvasóterem. A Történeti Könyvtár 100 000 kötet fölötti állományával országos jellegű tudományági szakkönyvtárrá vált. A fenti könyvtárak szakszerűen feltárt állományukkal, nagy befogadóképességükkel a hallgatók kiszolgálásában kiemelkedő, kulcsfontosságú szerepet töltenek be.

Jónéhány nyelvi tanszék, amely nem az Ajtósi Dürer soron nyert elhelyezést, külön könyvtárral rendelkezik.

A Francia Nyelvi és Irodalom Tanszék Könyvtára az Amerikai úton, az olasz, spanyol, francia, portugál tanszékek könyvtárai a Múzeum krt-i felújított épületben működnek, hasonlóan az Orientalisztika Tanszékcsoport könyvtárához.

Az ELTE-n oktatott többi nyelvészeti tanszéki állománya a Piarista közben (török, orosz, szláv, lengyel, finnugor, román, latin, görög) található. A pszichológusok könyvtára az Izabella utcában van elhelyezve.

2. Az Állam- és Jogtudományi Kar könyvtárai:

1965-ben, mikor az AJTK-án megalakult a Kari Könyvtár, már léteztek a nagy tanszéki gyűjtemények. Az AJTK Kari Könyvtára az 1972-ben készült SZMSZ-e szerint 1965-től a tanszéki beszerzéseket beletárolja és feldolgozza, ezekről központi katalógust készít. 22 tanszéki könyvtár tartozik ide. Egy-két kivételtől eltekintve (pl.: Római Jogi T., Polgári Jogi T. könyvtárai), a tanszéki könyvtárak rendezetlenek, anyaguk részben feltáratlan.

Az 1965 előtti állományokról csak részleges adataink vannak, hiszen a tanszéki leltárkönyvek sok helyen elvesztek, a katalógusok hiányosan maradtak fenn. Minteg 30-50 ezer kötetre lehet becsülni a tanszéki könyvtárakban rejlő régi anyagot, melyben muzeális dokumentum és értéktelen anyag is egyaránt előfordul. Folyóiratokat mindenütt beszerезnek, de nem rendszereznek, nem tartanak nyilván. Általában még a bekötött folyóiratokkal sem történik semmi, se leltárakba, se katalógizálásra nem kerülnek. Néhány kivételtől eltekintve a tanszéki gyűjtemények a hallgatók elől teljesen zártak.

Jelenleg az AJTK Kari Könyvtárában átépítés, korszerűsítés, területbővítés miatt csupán ideiglenes olvasóterem működik a hallgatók tanulmányi szempontjai szerint válogatott kézikönyvtári anyaggal.

Az új beszerzéseket már Microis is alapú program segítségével gépen is feldolgozzák.

A 150 személyesre tervezett olvasóteremben a dokumentumok nagyobb része szabadpolcon lesz, a raktárhelyiségek kérdése – az e célra tervezett pinchelyiségek szigetelési problémái miatt – jelenleg megoldatlan.

3. A Természettudományi Kar könyvtárai:

A TTK-n 37 kari szervezeten belül működő könyvtár van. A kar könyvtárait összefogó, irányító kari könyvtár nem jött létre. A TTK könyvtárak összállománya mintegy fél millió kötet. A *Kémikusoké* a legnagyobb: több, mint 100 000 kötet. Jelenlegi elhelyezésük rendkívül kedvezőtlen. Az 1989-es költözésnél állományuk mintegy felét kénytelenek voltak szekrényekbe zsúfolva, ömlesztett állapotban hátrahagyni a Múzeum körúti régi épületükben. A tanszékcsoporti könyvtár helye eleve kicsi, csupán a nagyértékű folyóiratállomány egy része fér el. A könyvállományokat zömmel a tanszékek helyiségeibe tudták elhelyezni.

A *Fizikus Tanszékcsoport könyvtárának* 40 000 kötete jelenleg már a dugig tömött raktárakban sem fér el.

A *Matematikai Könyvtár* országos jellegű tudományági szakkönyvtár, amely óriási forgalmat bonyolít le. Raktáraikban még van hely a gyarapodásra, de a helyiségek állaga siralmas.

Az *Informatikai Tanszékcsoport Könyvtára* az új helyén is raktározási gondokkal küzd; a *Földrajzi Könyvtárnak* óriási lemaradásai vannak a retrospektív feldolgozó munkában.

A *Biológus Tanszékcsoport* 14 könyvtára egymástól függetlenül, elszigetelten működik, elaprózva az anyagi és személyi erőket.

4. A Tanárképző Főiskolai Kar könyvtára

A TFK Kari Könyvtára klasszikus központi könyvtár minden tekintetben. Itt a tanszékeken csupán kézikönyvtárak vannak. Minden munkafolyamat az újszerűsítéstől kezdve a tanszékekre való átadásig a Kari Könyvtárban történik. Az 1975-ben alakult Kari Könyvtár menedzsere saját könyvtárainak, az állományfejlesztésre kapott összeget egyben kapják és kezelik, amelyeket évről-évre alapítványi támogatásokkal toldanak meg. Ugyanakkor a Könyvtár elhelyezése nem megfelelő, a Kazinczy utcai 40 férőhelyes olvasóterem már 1991-ben is szűknek bizonyult. 1992-től saját finanszírozásból és pályázati pénzek segítségével lendületes gépesítésbe kezdtek. Ma már minden könyvtári munkafázist hálózati rendszerben működő számítógépeken végeznek. Az ELTE könyvtárai közül elsőként tértek át a vonalkódos kölcsönzési rendszerre. Állománya már meghaladja a 100 000 kötetet.

5. A karokon kívüli egységek könyvtárai:

A szociológusok könyvtára többszöri költözés után végleges helyet kapott. Állománya nagyrészt feltáratlan, katalógusai töredékesek. (Szociológiai és Szociálpolitikai Intézet és Továbbképző Képző Központ Könyvtára).

Az egyéb ELTE intézmények könyvtárai közül a gyakorlóiskolák könyvtárai elhelyezési gondokkal küszködnek, a Körösi Csoma Sándor Kollégium Könyvtára, a hosszan tartó esti nyitvatartás miatt nem kap megfelelő könyvtárost.

Intézkedési javaslatok

a) Az Egyetemi Könyvtárban

Az Egyetemi Könyvtárban 1995 tavaszán véglegesen telepíteni kell a Dynix – Horizont integrált számítógépes rendszert, amelybe konvertálni kell az eddigi kísérleti számítógépes feldolgozás meglévő adatbázisát, majd nagy erőket kell mozgósítani a feldolgozási munka gyorsítására. A DH rendszer üzemserű működtetését 1996 elején már meg kell kezdeni. Ehhez az Információtechnológiai központtól, illetve a Hálózati Központtól az eddiginél sokkal intenzívebb támogatást kell kapnunk és ki kell alakítani a működtetés szabályait. 1995 folyamán az érintett munkatársak szervezett formában, tanfolyamokon és egyéni gyakorlással ismerkednek meg a rendszer működésével. E cél érdekében a Könyvtár gépteremben gyakorlótermet alakítunk ki, ahol nemcsak a dolgozók, de később a hálózathoz bekapcsolódó könyvtárak munkatársai is megtanulhatják a DH használatát. Megkezdjük a gépterem tűzvédelmi és biztonsági rendszerének kiépítését, valamint a padlástérben kialakított munkahelyek nélkülözhetetlen klimatizálását. Ezt már a korábbi felújítások során meg kellett volna tenni.

Az Egyetemi Könyvtár ELTENET hálózatba kötése megtörtént. A Hálózati

Központ (HK) részéről történt néhány észrevétel a könyvtár számítógépes hálózatával kapcsolatban. Így például a pincében lévő router szünetmentesítése megoldandó. Ezt a Műszaki Osztályal együttműködve végeztetjük el, csakúgy, mint a gépterem biztonságos áramfelvételének megoldását. Legalább egy repeater-t ki kell cserélni SNMP menedzselhetőre. Ezt a HK-vel történt megbeszélés után kell megtenni. A hálózati kábelezés hiányosságait az S+H Kft. 1995 március végéig szünteti meg. A hálózat bővítése során újabb csatlakozási pontok felszerelése lesz szükséges, melynek kivitelezését a Hálózati Központtal kell egyeztetni.

A DH működtetésének technikai (hardver) feltételeit az egyetemi HK-nak kell biztosítani 1 fő állandó könyvtári kirendelésével. Az Egyetemi Könyvtárban az eddigi Informatikai Csoportot fokozatosan tovább kell fejleszteni, előbb 1 fő programozó matematikus-informatikus alkalmazásával (ez már megtörtént), később lehet, hogy további bővítésre is szükség lesz.

Megkezdjük olyan adatházisok vásárlását (CD-ROM), amelyekkel a tájékoztatás új formáit alakíthatjuk ki. El kívánjuk érni, hogy ezek az adatházisok a hálózat (ELTENET) más pontjairól is elérhetők legyenek.

Az Egyetemi Könyvtár hálózati és módszertani csoportját meg kell erősíteni létszámban, de különösen jogosítványokban. Az eddigi tanácsadó szerep helyett – különösen az igen kicsiny, bizonytalan helyzetben lévő tanszéki könyvtárakra vonatkozóan – pontosabban körülhatárolt intézkedési joggal kell felruházni. Mindennek feltétele az Egyetem könyvtári hálózatra vonatkozó SZMSZ-ének korszerűsítése, az egyetemi könyvtári hálózati munkáról 1992 elején már kidolgozott egységes szabályzatok hatályba léptetése.

A leendő Egyetemi Könyvtári Bizottságban el kell végezni e szabályzatok újabb, utolsó egyeztetését, s azokat az ET, illetve Rektor Úr elé kell terjeszteni.

Meg kell kezdeni az egységes egyetemi közgyűjteményi koncepció megvalósítását. Ennek érdekében szükséges az EK Kézirattára és az Egyetem Levéltára gyűjtőkörét pontosan elhatárolni. Ugyancsak létre lehet hozni egyelőre az EL keretében egy múzeumi részleget, amely alapja lehet egy hivatalosan megalapítandó Egyetemi Múzeumnak. Ehhez az anyagot össze kell gyűjteni, feldolgozni, s csak később kérhető a hivatalos minisztériumi elismerés. Ennek megléte esetén javasolható az EK SZMSZ-ének módosítása, és a Könyvtár, Levéltár és Múzeum hivatalos egyesítése, vagy szorosabb szervezeti együttműködésének kidolgozása. Addig a jelenlegi helyzetet célszerű fenntartani.

Az EK külföldi könyv- és folyóiratrendelését az eddiginél sokkal határozottabban kell összehangolni a gyűjtőkörileg hasonló hálózati könyvtárakkal. E könyvtárak között világosan el kell határolni a gyűjtőköri illetékességet. Ki kell dolgozni e könyvtárak összehangolt gyűjtőköri szabályzatát. Ezt az összehangolást 1995 második félévében meg kell kezdeni.

A TTK Oktatástechnikai Csoport Médiatára és az EK, valamint az EL hangarchívuma és videotékája között pontosítani kell a feladatok megosztását, és az Egyetemi Médiatár gyűjtőkörét és gyarapítási módját az egyetem vezetésével egyetértésben az EK, az EL és a TTK közötti megállapodásban kell rögzíteni.

A Kézirat- és Ritkaságtár feladatkörét a régi, 1800 előtti könyvvállomány hagyományos feldolgozása és feltárása irányába kell kibővíteni és gyorsítani a különleges értékű állományrészekről kézirattári és egyéb segédletek kiadását.

A Feldolgozó Osztály feladata így a modern könyvvállomány online számító-

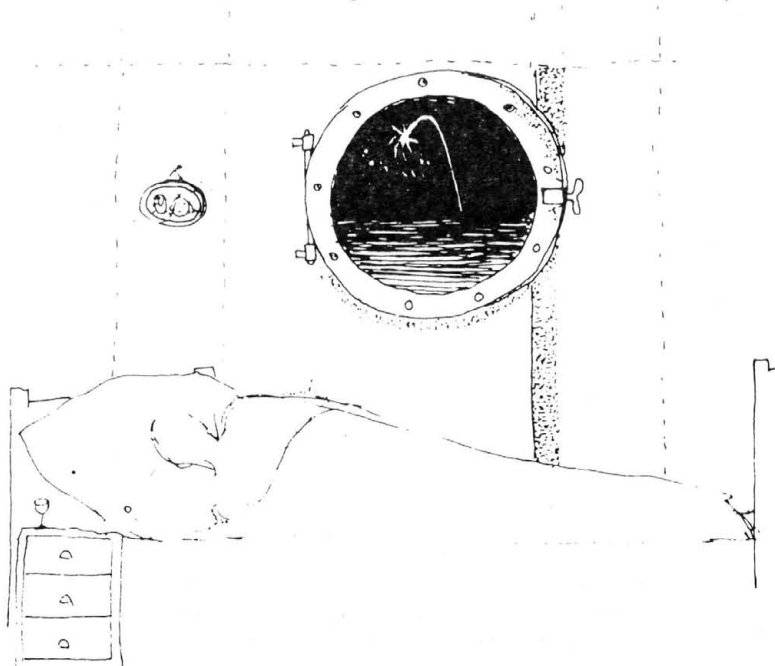
gépes feldolgozása lesz. Ezzel együtt tervezzük a szakozó munka változtatását. Részt veszünk az országos, egységes tárgyszólista kidolgozásában, melyet a hálózat részére is hozzáférhetővé teszünk.

Az egész könyvtári rendszer zavartalan működésének alapfeltétele, hogy 1995 szeptemberében megkezdődjön a könyvtári rekonstrukció IV/2. üteme, amely még könyvtári munkahelyeket érint (pl. Szerzeményi Osztály), így csak ennek befejezése után dolgozhatnak egyes osztályok végleges helyükön. A rekonstrukciós ütem indításáról konzultáltunk az Egyetemi Főigazgatóval és a Műszaki Osztály képviselőivel, és a munka megindítására előzetes ígéretet kaptunk.

b) A könyvtári hálózattal kapcsolatos javaslatok

Szükségszerű a túlzottan széttagolt könyvtári hálózat fokozatos, az egyetemi rekonstrukcióval, költözködésekkel összhangba hozott átcsoportosítása, esetenkénti integrálása. A legcélszerűbb nagyságrend a tanszékcsoport, intézeti vagy ennél nagyobb könyvtár, ahol garantálni lehet és kell szakképzett könyvtáros(ok) alkalmazását s az egységes feldolgozó munka végzését. Ezeket a könyvtárakat be kell kapcsolni az integrált könyvtári rendszerbe. E könyvtárak a karok szervezeti keretében működhetnek változatlan feltételekkel, de új könyvtárvezető kinevezésekor az EK főigazgatója egyetértési joggal rendelkezik. E joggal az EK főigazgatója az Egyetemi Könyvtári Bizottság véleményének kikérése után élhetne.

Ezen bizottság feladata az új helyzetben a hálózati munka és a fejlesztések összehangolása, a beszerzési politika lehetőség szerinti egységesítése, s a ráruházott mértékben az erről való döntés. A bizottságnak nem az egyetem legfelsőbb vezetőiből kellene állnia, hanem megfelelő felhatalmazással bíró könyvtári, in-

formatikai és pénzügyi szakemberekből. A bizottságot 1995 júniusáig kellene életrehívni. Kezdetben csak az integrált könyvtári rendszer kiépítésével és működésével kapcsolatos kérdések tartozzanak hatáskörébe. A rendszer kiépítésével és feltöltésével párhuzamosan fokozatosan nagyobb hatáskörrel ruházhatnák fel a karok, illetve az egyetem vezetése. A rendszer feltöltésével egyidőben létrejön az egyetemen központi katalógusa, amely a rendszer minden pontjáról elérhető lesz. Az új könyv- és folyóiratbeszerzéseken túl a külföldi könyv- és folyóiratállomány adatait kell visszamenőleg – kidolgozandó ütemterv szerint – be táplálni a központi katalógusba.

Meg kellene vizsgálni, hogy a legkülönbözőbb karokon és intézetekben melyek azok a kevésbé használt folyóiratok, periodikák, melyek kiválthatók központi beszerzéssel, esetleg adatbázisok megvásárlásával. Az EK-nak a modern adatbázisok tekintetében valódi központi könyvtárrá kell válnia, itt kell elhelyezni a bármely tudományterületről vásárolt adatbázisokat. Az EK szervezi más budapesti könyvtárakkal az ilyen vásárlások összehangolását, természetesen nemcsak saját keretéből, hanem a karokkal anyagilag együttműködve. Mindez a későbbiekben az anyagi eszközök egy részének koncentrációját is jelentené, valamint ésszerű, takarékosabb beszerzési politika kezdeményezését, de csakis fokozatosan és a mindenkori tapasztalatok utáni szükséges módosítások alkalmazásával.

A bizottság lehetséges összetételére az alábbi javaslat nyerte el az előzetes tárgyalások során a többség támogatását:

Egyetemi Könyvtári Bizottság

1. az EK mindenkori főigazgatója, a bizottság elnöke
2. az EK mindenkori főigazgatóhelyettese
3. a BTK Központi Könyvtárának igazgatója
4. a BTK dékánja által kijelölt tanszékcsoporti könyvtár vezetője
5. az AJTK Kari Könyvtár igazgatója
6. a TTK dékánja által kijelölt tanszékcsoporti könyvtár vezetője
7. a TTK dékánhelyettese
8. a TFK Központi Könyvtár igazgatója
9. az ELTE Információtechnológiai Központ képviselője
10. az egyetemi főigazgató által kijelölt pénzügyi szakértő
11. a HÖK képviselője

Megalakulása után a bizottság megalkotja saját működési szabályzatát, de döntési kompetenciáját csak az Egyetemi Tanács változtathatja meg.

Az egyes karokon elképzelhető és hosszabb távon megvalósítandó változtatási javaslatainkat az alábbiakban részletezem:

Állam- és Jogtudományi Kar

A fejlesztés lehetséges változata sértetlenül hagyná az AJTK integritását, de fokozatosan (4-6 év alatt) és a személyi feltételek biztosításának függvényében megszüntetné a karon belül a tanszéki könyvtárak teljes önállóságát. Az egyes

tanszékek költségvetésében központilag és határozottan el kell különíteni a könyv- és folyóiratvásárlásra fordítandó összegeket. A tanszéki könyvtárak letéti könyvtárként működnének, és a kari könyvtár (egy karon belül működtetett) kölcsönzési rendszerrel lehetővé tenné ezek anyagának használatát. Az átépítés befejezése után a kari könyvtárban elkezdenének a DH programmal dolgozni. Korszerűsíteni kell a kari könyvtár belső szervezeti rendjét ill. működését, és a területbővítéssel arányosan növelni kell személyi állományát. A tanszéki könyvtárakat – tanszékcsoportok szerint – szakképzett könyvtárosokkal kell működtetni, és meg kell fontolni annak a lehetőségét, hogy e könyvtárosok szervezetileg a kari könyvtárhoz tartozzanak. A szükséges szervezeti változtatások után fokozatosan feldolgoznák a tanszékek 1965 előtti állományát is. Egy saját hálózati könyvtárosuk felügyelné a letéti könyvtárak működését, különös tekintettel az állományvédelem biztosítására. Az Egyetemi Könyvtár feladata lenne a Kari Könyvtár segítése a gépésítés beindításában, és az alközpont hálózati munkájának módszertani segítése.

Bölcsészettudományi Kar

1. Szoros kapcsolat kialakítása célszerű az Egyetemi Könyvtár, a Történeti Könyvtár, a Filozófiai Tanszékcsoport, a BTK központi könyvtára, a kari központi olvasó között. Ezen belül a létrehozandó Egyetemi Könyvtári Bizottság döntései alapján határozhatók meg az együttműködés formái.

2. Meg kell fontolni a már meglévő tanszékcsoporti könyvtárak fejlesztését a gyűjtőkörileg hasonló, de még önállóan működő tanszéki könyvtárak szervezeti összekapcsolásával. A tanszékeken lehetőleg csak tanári kézikönyvtárak maradjanak.

Ezen egységekben összehangoltan történjen a szerzeményezés, a feldolgozás, s az adatbevitel. A tanszékeken terminálok elhelyezésére kerüljön sor.

A tényleges átszervezés a BTK várható költözése során valósuljon meg, a felújítási terveket a Műszaki Osztály kötelezően egyeztesse az Egyetemi Könyvtári Bizottsággal.

3. A Piarista köz esetleges kiürítése után a BTK-n lehetőleg egy campus – egy nagyobb könyvtár – elvét kellene megvalósítani, így az Ajtósi Dürer sori kari központi könyvtár mellett a Múzeum körúton is egy nagy állományú kari könyvtár jöhetne létre, melyeknek egymáshoz és az EK-hoz való viszonyát a megvalósulás fázisában szabályozni kell.

4. A BTK-n működő jelenlegi különböző tanszéki és tanszékcsoporti könyvtárak addig továbbra is az EK hálózati felügyelete alatt működjenek.

Természettudományi Kar

A Természettudományi Kar könyvtárai esetében a legideálisabb megoldás egy természettudományi kari könyvtár létrehozása Lágymányoson, amely a tanszéki, tanszékcsoporti könyvtárakból alakulna ki, közös folyóiratállománnyal rendelkezne, s a tanszékeken csak letéti könyvtárak maradnának.

Itt történhetne a központi szerzeményezés, feldolgozás, adatbázisépítés, s ez lenne elérhető valamennyi tanszéki könyvtár számára. A leendő építési terveket ennek szellemében bírálhassa meg az Egyetemi Könyvtári Bizottság. A mai realitások figyelembe vételével a várható költözések során legalább fizikailag kerüljenek közel egymáshoz a helyet változtató tanszéki könyvtárak.

A meglévő tanszékcsoporti könyvtárak esetében ezekhez a könyvtárakhoz lehetne kapcsolni a tanszékcsoporton belül még önállóan működő tanszékcsoporti könyvtárakat.

Első lépésben azonban célszerű lenne tanszékcsoporti könyvtárak létrehozása a Geológiai Tanszékcsoportban, a Környezetfizikai Tanszékcsoportban, a Biológiai Tanszékcsoportban. A hálózatra ezek legfontosabb egységei kari döntés alapján már most is rácsatlakozhatnak. A tanszékcsoporti könyvtárakban történjen minden könyvtári munkafolyamat, a tanszékeken tanári kézikönyvtárak maradjanak cserélhető állománnyal.

Ezeket a könyvtárakat kell bekapcsolni a DH rendszerbe, s elérhetővé kell tenni a tanszékek számára. A hálózathoz való csatlakozás kötelezettségvállalással jár, az Egyetemi Tanács által elrendelt szabályokat kötelezően be kell tartani és saját keretből is be kell szerezni bizonyos eszközöket, mivel a hálózati központ (EK) nem tud mindenkit ellátni a megfelelő berendezésekkel.

A tanszékcsoporti könyvtárakhoz kapcsolódóan szakolvasó termeket célszerű létrehozni, amelyek hallgatói könyvtárak lennének kézikönyvtárral, folyóiratokkal, kölcsönözhető könyvanyaggal; jegyzetekkel és oktatási segédletekkel. Az egyes tanszékek a rendszer feltöltéséhez vegyék igénybe a felsőbb éves informatika szakos hallgatókat, sőt őket más karokon és tanszékeken is lehetne alkalmazni.

Célszerű lenne egy közös letéti raktár kialakítása a helyhiánnyal küszködő könyvtárak ritkán, vagy kevésbé használt állományegységeinek megőrzésére. Ez szolgálhatna alapul egy leendő kari könyvtár megteremtéséhez.

Tanárképző Főiskolai Kar

A kar könyvtára az ÁJTK-hoz hasonlóan kari központi könyvtári funkciót lát el a továbbiakban is. Az egyetemfejlesztés tervezése során meg kell oldani a könyvtár elhelyezési körülményeinek javítását. A kart és könyvtárát be kell kapcsolni az ELTENET hálózatába, mert ennek hiányában nem tud résztvenni a kialakuló integrált könyvtári rendszerben. Az UNIX hálózat bevezetését a TFK-n is meg kell oldani.

Budapest, 1995. március 30.

Dr. Szögi László